

ARAŞTIRMA MAKALESİ/ORIGINAL ARTICLE

Simülasyona Dayalı Hemşirelik Oryantasyon Eğitiminin Çalışan Memnuniyetine ve Çalışanın Kendine Olan Güvenine Etkisi
The Effect of Simulation-Based Nursing Orientation Training on Employee Satisfaction and Employee Self-Confidence

 Saliha Koç Aslan¹, Dilek Kitapçioğlu², Semra Küçük³, Hülya Özkol Saygı⁴

¹ Uzm. Acıbadem Sağlık Grubu Hemşirelik Hizmetleri Direktörü, İstanbul, Türkiye

² Dr. Öğr. Üyesi, Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

³ Arş. Gör. Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye

⁴ Uzm. Hems. Acıbadem Sağlık Grubu, Eğitim ve Gelişim Hemşiresi, İstanbul, Türkiye

Geliş: 15.05.2022, **Kabul:** 09.07.2024

Öz

Giriş: Simülasyona dayalı eğitimlerin etkinliğinin değerlendirilmesinde, simülasyon eğitimi sonrası eğitim alanların, memnuniyet ve özgüven düzeylerinin belirlenmesi önemlidir.

Amaç: Simülasyona dayalı hemşirelik oryantasyon eğitiminin hemşirelerin memnuniyetine ve hemşirenin kendine olan güvenine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı ve retrospektif olarak yapılmıştır. Araştırmaya katılmayı kabul eden 209 hemşire araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Veriler öğrenci memnuniyeti ve öğrenmede kendine güven ölçeği ile toplanmıştır. Tanımlayıcı istatistiklerle tablo haline getirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, Kruskal Wallis testi ve post hoc Bonferroni Dunn testi Spearman's Rho testi kullanılmıştır.

Bulgular: "Simülasyonda kullanılan öğretim yöntemleri yararlı ve etkiliydi" (%95,3) maddesi en yüksek katılıma sahip olup, en fazla olumlu yanıtın verildiği memnuniyet ölçeği maddesi olarak belirlendi. Memnuniyet ölçeğinden alınan toplam puan ortalaması $21,61 \pm 2,75$ 'dir, kendine güven ölçeğinden alınan toplam puan ortalaması $31,57 \pm 3,29$ 'dur. Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeği toplam puan ortalaması $53,18 \pm 5,70$ 'dir.

Sonuç: Simülasyona dayalı hemşirelik eğitimi hemşirelerin kendilerine olan güvenlerini ve memnuniyetini artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelikte Eğitim, Simülasyona Dayalı Eğitim, Kendine Güven, Memnuniyet

Sorumlu Yazar: Saliha KOÇ ASLAN, Uzm., Acıbadem Sağlık Grubu Hemşirelik Hizmetleri Direktörü, İstanbul, Türkiye. **Email:** skoc@acibadem.com

Nasıl Atıf Yapılır: Aslan Koç S, Kitapçioğlu D, Küçük S, Saygı Özkol H. Simülasyona Dayalı Hemşirelik Oryantasyon Eğitiminin Çalışan Memnuniyetine ve Çalışanın Kendine Olan Güvenine Etkisi. Journal of Nursing Effect. 2024;17(3): 452-462.

Journal of Nursing Effect published by Cetus Publishing.

Journal of Nursing Effect 2024 Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License

Abstract

Background: It is important to determine the satisfaction and self-confidence levels after the simulation training in evaluating the effectiveness of simulation-based training of the trainees.

Objective: It is aimed to determine the effect of simulation-based nursing orientation training on employee satisfaction and self-confidence.

Methods: This study employed a descriptive and retrospective approach. The sample consisted of 209 nurses who consented to participate in the study. Data were collected using the Student Satisfaction and Confidence in Learning Scale. Descriptive statistics were tabulated. Descriptive statistics, Kruskal Wallis test and post hoc Bonferroni Dunn's test, Spearman's Rho test were used in the evaluation of the data.

Results: "The teaching methods used in the simulation were useful and effective" (95.3%) had the highest level of agreement and was determined as the satisfaction scale item with the highest number of positive responses. The mean total score on the satisfaction scale was 21.61 ± 2.75 , and the mean total score on the self-confidence scale was 31.57 ± 3.29 . The mean total score of the Student Satisfaction and Confidence in Learning Scale is 53.18 ± 5.70 .

Conclusion: Simulation-based nursing education; increases the self-confidence and satisfaction of nurses.

Keywords: Education in Nursing, Simulation-Based Education, Self-Confidence, Satisfaction

GİRİŞ

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), hemşirelerin rollerini bakım verici, yönetici, araştırmacı, eğitici olmak üzere dört başlık altında toplamıştır. Hemşirelerin bu rolleri yerine getirebilmesi için standartlara uygun bilişsel, duyuşsal ve psikomotor öğrenme alanlarını kapsayan kaliteli bir eğitim almaları ve bu eğitimlerin sürdürülebilirliğinin sağlanması gereklidir (WHO, 2016). Son yıllardaki teknolojik gelişmelerle birlikte uygulama alanlarında daha güvenli ve kaliteli hasta bakımı sunmak için hemşirelik eğitimlerinde, interaktif içerikli farklı eğitim yöntemlerine eğilim artmıştır. Bu eğitim yöntemlerinden biri de simülasyona dayalı eğitimidir. İnteraktif eğitim yöntemlerinden biri olan simülasyon; karar verme, kritik düşünme, ekip çalışması ve iletişim becerilerinin

geliştirilmesinin yanı sıra psikomotor becerilerin gelişmesine katkı sağlayan güvenilir eğitim yöntemlerindedir. Bu eğitim yöntemi ile klinik uygulama ortamı yeterli, güvenilir ve gerçeğe en yakın şekilde taklit edilebilmektedir (Kök vd., 2022; Bakan ve Azak, 2022).

Güvenli ve kontrollü öğrenme ortamı sağlayan simülasyonlarda verilen geribildirimler; hemşirelerin hastalara zarar vermeden, hatalarından öğrenerek deneyim kazanmalarına ve performanslarının iyileşmelerine katkı sağlamaktadır. Bu geri bildirimler hastalara güvenli bakım sunmada çok önemli adımlardır (Görüş vd., 2014; Şendir ve Doğan, 2014; Khalaila, 2014). Bu kapsamda yeni mezun hemşirelerin uygulama alanlarında yaşadıkları korku, stresi azaltarak, hasta karşısına daha özgüvenli bir şekilde çıkması ve güvenli ve

kaliteli hasta bakımı sunmasında simülasyon temelli eğitim uygulaması kritik öneme sahiptir. Ayrıca simülasyonun teorik ve klinik uygulama arasında bağlantıyı güçlendirdiği çalışmalarda bildirilmektedir (Khalaila, 2014).

Yeni mezun hemşireler için stres ve anksiyete yaratacak bazı durumlar; hemşirelik uygulamaları sırasında güvensizlik ve başarısızlık yaşama, hata yapma korkusu, kritik düşünememe, kriz karşısında anksiyetenin artması, etkin iletişim kuramama, hasta beklentilerini karşılayamama endişesi, kurumdaki ekip üyeleri ile iletişimde güçlük yaşama olarak belirlenmiştir (Kök vd., 2022; Bakan ve Azak, 2022). Hemşirelerin yaşadıkları bu güçlüklerle çözüm bulma, kritik düşünme, kriz yönetimi, problem çözme, proaktif yaklaşma, iletişim becerilerinin geliştirilmesinde simülasyonun önemli ölçüde katkı sağladığı çalışmalarda belirtilmektedir (Göriş vd., 2014; Şendir ve Doğan, 2014; Todd vd., 2008; Karaçay ve Kaya, 2017).

Bu kapsamda hemşirelerin oryantasyon eğitimlerinde simülasyon eğitiminin kullanılması eğitim süreci ve eğitimin etkinliğine olan katkısını ortaya çıkaran kanıt temelli araştırmalara ihtiyaç vardır. Bu doğrultuda bu çalışmada simülasyona dayalı hemşirelik oryantasyon eğitiminin hemşirelerin memnuniyetine ve hemşirenin kendine olan güvenine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Amaç

Bu çalışmada simülasyona dayalı hemşirelik oryantasyon eğitiminin hemşirelerin memnuniyetine ve hemşirelerin kendine olan güvenine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Tipi

Bu araştırma tanımlayıcı ve retrospektif olarak yapılmıştır.

Araştırmanın Yapıldığı Yer

Bu çalışma özel bir sağlık grubunun İstanbul Hastanelerinde yürütülmüştür.

Araştırmanın Evreni/Örneklemi

Bu çalışma özel bir sağlık grubu'nun İstanbul Hastanelerinde yapıldı. Çalışmanın evrenini 2018 ve 2019 yıllarında özel bir sağlık grubunda hemşirelik oryantasyon simülasyon eğitimi alan 313 hemşire oluşturmuştur. Araştırmaya katılmayı kabul eden 209 hemşire araştırmanın örneklemini oluşturmuş olup ve evrenin % 66,7 sine ulaşılmıştır.

Özel bir sağlık grubunda işe yeni başlayan tüm hemşirelere, oryantasyon sürecinde 5 gün süren ve toplamda 45 saat olan teorik eğitimi başladıkları ilk bir ay içerisinde verilmektedir. Teorik eğitim kapsamında kurumun hemşirelik misyon, vizyon ve değerleri, kullanılan elektronik ortam, hemşirelik dergisi, oryantasyon süreci, hemşirelik etiği, uluslararası hasta güvenliği uygulamaları, sağlık profesyonelleri arası iletişim, hasta transferi, hasta ve servis teslim süreci, tıbbi kayıtların önemi, engelli hasta bakımı, hastaların fiziksel olarak değerlendirilmesi, vital bulguların değerlendirilmesi, ağrı, basınç yaralanmalarının değerlendirilmesi, önlenmesi ve bakımı, diyabet, ilaç uygulamaları ve grup çalışmaları, invaziv kateterlerintakılması, bakımı ve çıkarılması, temel düzey kardiyopulmoner resüstasyon eğitimi, acil arabası ve ilaçları, elektrokardiyografi çekimi ve monitörizasyon, ameliyat öncesi hasta hazırlığı ve ameliyat sonrası hasta takibi, kan ve kan bileşenlerinin uygulanması, enfeksiyon kontrolü ve Covid 19 önlemleri, hijyen ve hemşirelik süreci, hasta bakım planı, hasta ve yakınlarının eğitimi tamamlanmaktadır. Bu eğitimin program çıktıları; etik ilkeler ve yasalara uygun olarak güvenli ve kaliteli bakım verebilmek, hemşireliğin temel psikomotor becerilerini geliştirmek, hemşirelik uygulamalarında multidisipliner ekip

iletişimi geliştirmek, eleştirel düşünme, problem çözme, araştırma ve kanıta dayalı karar verme becerilerini kullanarak bakımı yönetebilmektedir. Bu eğitim sonrasında hemşireler 3 gün süren simülasyon merkezi ile entegre oryantasyon eğitimi alırlar. Simülasyon eğitimin içeriğinde birinci gün temel hemşirelik uygulamaları beceri eğitimleri (İntravenöz kateter takılması, kan alma, intramusküler enjeksiyon, subkütan enjeksiyon, üriner kateter takılması ve bakımı, nazogastrik sonda takılması ve bakımı, kalp ve akciğer ve bağırsak seslerin dinletilmesi) yer alır. Birinci gün beceri eğitimlerinde, 16 hemşire 2 gruba ayrılır ve her bir grup için bir eğitmen rol alır. Beceri eğitimleri; kurumun literatür ve kılavuzlar doğrultusunda sürekli olarak güncellenen prosedür ve talimatlarına uygun olarak gerçeğe uygunluğu düşük simülatörler üzerinde eğitmen tarafından gösterilir, sonra her bir hemşirenin eğitmen gözetiminde uygulaması sağlanır. Tüm hemşireler toplamda 5 beceri istasyonunda uygulama yapar. Ayrıca birinci gün her bir hemşireye kalp, akciğer ve bağırsak sesleri dinletilerek normal ve patolojik sesleri tanıması ve kavraması sağlanır.

İkinci günün ilk yarısında (3 saat) ameliyat öncesi hasta hazırlığı senaryosu ve çözümlemesi gerçekleştirilir. Bu senaryolar için grup ikiye bölünür ve her bir grup için bir eğitmen rol alır. Yüksek gerçeklikli simülatörler ile gerçekleştirilen bu senaryolar toplam 30 dk. sürer. İkinci günün diğer yarısında (3 saat) ise ameliyat sonrası hasta bakım ve takip senaryosu ve çözümlemesi gerçekleştirilir. Bu senaryoda da grup ikiye bölünür ve her bir grup için bir eğitmen rol alır. Senaryo süresi 30 dk. olup çözümleme süresi ortalama 2-2,5 saattir.

Üçüncü günün ilk yarısında (3 saat) temel ve ileri yaşam desteği teorik eğitimi, ikinci yarısında ise yüksek geçerlikli maketler üzerinde bir yetişkin

ve bir çocuk olmak üzere toplam 2 senaryo ve çözümleme oturumları gerçekleştirilir. Senaryolar ortalama 7-10 dk. sürmekte olup, her bir senaryo için bir eğitmen rol alır. Senaryodan önce hemşirelere ortam tanıtımı ve bilgilendirme (simülatörlerin özellikleri, malzemelerin yeri, senaryo esnasında dikkat edilmesi gerekenler vb.) yapılır. Simülatörlerin ve ortamın hazırlığı (monitörlerin açılması, simülatörler üzerinde mulaj yapılması vb.) senaryo öncesinde eğitmenler tarafından yapılır. Tüm uygulama ve senaryolarda katılımcılar görev almaktadır. Bu uygulamaların hepsi devam eden üç gün içinde ara vermeden yaptırılmaktadır. Eğitimin etkinliğini ölçmek için öncesinde ön test ve eğitim sonrasında sontest yapılmaktadır. Ayrıca her bir senaryo OSCE (objective structured clinical examination) değerlendirme yöntemi ile değerlendirilmektedir.

Toplam 3 gün (27 saat) süren bu simülasyon eğitimi içinde yer alan her bir senaryo, kurumun üniversitesinde yer alan CASE (Center of Simulation and Education) simülasyon merkezi koordinatör, eğitim sorumluları ve eğitimcileri tarafından literatür ışığında, INACSL standartları doğrultusunda yazılmıştır (Meakim vd., 2013). Senaryolar yazıldıktan sonra uzman görüşüne gönderilerek senaryolar revize edilmiştir. Her bir senaryo için pilot uygulama yapılmasından sonra, senaryolar eğitimlerde kullanılmaya başlanmıştır.

Veri Toplama Araçları-Geçerlik ve Güvenirlilik Bilgileri

Araştırma verileri “Kişisel Bilgi Formu” ve “Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeği” ile toplandı.

Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlandı (Göriş vd., 2014; Şendir ve Doğan,

2014; Todd vd., 2008). Katılımcıların yaş, cinsiyet, medeni durum, şuanda yaşadıkları yer ve süre, öğrenim düzeyi, en çok yaşanan yer, deneyim süresi, daha önce simülasyon eğitimi alma durumları, daha önce simülasyon dışında farklı bir yöntem ile hemşirelik eğitimi alıp almadıkları sorularından oluştu.

Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeği

Öğrencilerin simülasyonla ilgili tutum ve inançlarını ölçmek için 2014 de Franklin, Burns ve Lee tarafından geliştirilen “Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeği” Ulusal Hemşirelik Birliği (National League for Nurses) tarafından yayınlanmıştır. Karaçay ve Kaya tarafından 2017 yılında Türkçe geçerlik ve güvenilirliği yapılan ölçeğin iç tutarlılık katsayısı 0.88 olarak bulunmuştur. Bu çalışma için Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeğinin güvenilirlik analizi Cronbach’s Alpha olarak hesaplandı. Hemşire memnuniyeti iç tutarlılık değeri .90; öğrenmede kendine güven iç tutarlılık değeri .89’ dur. Ölçeğin “Öğrenmeden Memnuniyet” ve “Kendine Güven” olmak üzere iki alt boyutu olup toplam madde sayısı 13’tür. Ölçek beşli likert şeklinde yanıtlanmaktadır. Ölçekte 13. Madde ters kodlanmaktadır. Ölçekten en az 13 puan, en yüksek puan 65 puan alınmaktadır. Ölçeğin toplamından alınabilecek yüksek puan, yüksek memnuniyeti ve kendine güveni ifade etmektedir (Karaçay ve Kaya, 2017).

Verilerin Toplanması

Veriler, çevrimiçi anket oluşturma platformu olan survey monkey üzerinde oluşturulan bağlantı linkinin elektronik posta yolu ile hemşirelere ulaştırılması sonucunda toplanmıştır. Anketin giriş sayfasında hemşirelere aydınlatılmış onam sayfası sunulmuş ve kabul eden hemşireler

ankete devam edebilmiştir. Veriler 13 Ekim-8 Kasım 2021 tarihleri arasında toplandı. Eğitimin üzerinden ortalama iki yıl geçtikten sonra verilerin toplanmasının nedeni; hemşirelerin klinik alanlarda hasta ve diğer ekip üyeleri ile iletişim, hastanın bakım, takip, tedavi, girişim süreçlerinde kendilerine olan güven ve memnuniyet durumlarındaki değişime yönelik öz değerlendirme yapabilmelerine fırsat vermektir.

Verilerin Değerlendirilmesi

Elde edilen veriler SPSS 21.0 programına girilerek sayı, yüzde, ortalama gibi tanımlayıcı istatistiklerle tablo haline getirilmiştir. Verilerin normal dağılıma uygunluklarının değerlendirilmesinde Shapiro Wilks test ve Box Plot grafiklerden yararlandı. Normal dağılım göstermeyen değişkenlerin yaşlara göre değerlendirmelerinde, Kruskal Wallis testi ve post hoc Bonferroni Dunn test kullanılmıştır. Ölçek puanları arasındaki ilişkiler ise Spearman’s Rho test ile değerlendirilmiştir. Sonuçlar % 95’lik güven aralığında, anlamlılık $p<0.05$ düzeyinde değerlendirildi.

Araştırmanın Etik Yönü

Araştırmanın yapılabilmesi için bir Üniversitesinin Sağlık Kuruluşları Tıbbi Araştırma Etik Kurulundan (No: 16/23 Tarih: 2.09.2021) ve Acıbadem Sağlık Grubu İstanbul Hastaneleri’nden onay alındı. Anket formu ve ölçekler katılımcılar dağıtılmadan önce araştırma örnekleme alınan katılımcılara, Helsinki Deklarasyonu Prensipleri’ne uygun olarak araştırmanın amacı açıklanarak verilerin bilimsel amaçlı kullanılacağı bilgisi verildi ve elektronik posta yoluyla izinleri alındı.

Ayrıca “Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeği” nin Türkçe geçerlik ve güvenilirliğini yapan Karaçay ve Kaya’dan ölçeğin kullanımı için izin alınmıştır. Araştırmanın,

araştırmaya katılan hemşirelere maddi/ manevi zarar verme riski bulunmamaktadır. Bu çalışmada, araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur.

BULGULAR

Çalışmaya katılan hemşirelerin %75.1'inin daha önce farklı bir yöntem ile hemşirelik eğitimi aldığı, %91.4'ünün de daha önce simülasyon eğitimi aldığı belirlendi.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Hemşirelerin Demografik Özellikleri

	n	%	
Yaş	18-24 yaş	106	50.7
	25-30 yaş	94	45.0
	30 üzeri yaş	9	4.3
Cinsiyet	Erkek	35	16.7
	Kadın	174	83.3
Öğrenim Düzeyi	Lise	55	26.3
	Ön lisans	48	23.0
	Lisans	92	44.0
	Yüksek Lisans	14	6.7
Deneyim Süresi	0-1 yıl	4	1.9
	1-3 yıl	72	34.4
	3-5 yıl	76	36.4
	5 yıl üzeri	57	27.3
	Toplam	209	100.0

Araştırmaya katılan hemşirelerin yaş aralık gruplarına bakıldığında; %50,7'si 18-24 yaş aralığında, %45'i 25-30 yaş aralığında ve %4,3'ü 30 üzeri yaş grubu aralığındadır. Araştırmaya katılanların cinsiyetlerine bakıldığında; %16,7'si erkek, %83,3 kadın hemşiredir. Araştırmaya katılanların öğrenim düzeylerine bakıldığında; %26,3'ü lise, %23'ü ön lisans, %44'ü lisans ve %6,7'si yüksek lisans mezunudur. Araştırmaya katılanların deneyim sürelerine bakıldığında; %1,9'u 0-12 ay, %34,4'ü 13 ay-3 yıl, %36,4'ü 4-5 yıl ve %27,3'ü 6 yıl üzeri deneyime sahiptir.

Tablo 2. Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeğine Verilen Yanıtların Ortalaması (n=209)

Alt Maddeler; n(%)	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Simülasyonda kullanılan öğretim yöntemleri yararlı ve etkiliydi.	2(1)	1(0.5)	7(3.3)	95(45.5)	104(49.8)
Simülasyon dahili ve cerrahi alanlardaki öğrenmemi geliştirmek için çok çeşitli öğrenme materyalleri ve aktiviteleri sağladı.	1(0.5)	2(1)	13(6.2)	113(54.1)	80(38.3)
Eğiticimin simülasyonu öğretme yönteminden hoşlandım.	1(0.5)	0(0)	9(4.3)	121(57.9)	78(37.3)
Simülasyonda kullanılan öğretim materyalleri motive ediciydi ve öğrenmemi yardımcı oldu.	1(0.5)	0(0)	7(3.3)	122(58.4)	79(37.8)
Eğiticimin simülasyonu öğretme tarzı benim öğrenme tarzıma uygundu.	1(0.5)	3(1.4)	14(6.7)	115(55)	76(36.4)
Hemşire Memnuniyeti Alt boyut puanı; Ort±SD				21.61±2.75	
Eğiticimin bana sunduğu simülasyon uygulamasının içeriğini tam olarak öğrendiğinden eminim.	1(0.5)	4(1.9)	9(4.3)	128(61.2)	67(32.1)
Bu simülasyon uygulamasının dahili ve cerrahi alanları öğrenmem için gerekli kritik bilgi içeriğini kapsadığından eminim.	1(0.5)	3(1.4)	15(7.2)	128(61.2)	62(29.7)
Klinik alandaki sorumluluklarımı yerine getirmek için bu simülasyondan gerekli bilgileri edindiğime ve becerilerimi geliştirdiğinden eminim.	1(0.5)	3(1.4)	9(4.3)	129(61.7)	67(32.1)
Eğiticilerim bu simülasyonu öğretmek için yararlı kaynaklar kullandılar.	2(1)	0(0)	10(4.8)	122(58.4)	75(35.9)
Bu simülasyondan ne öğrenmem gerektiğini bilmek öğrenci olarak benim sorumluluğumdur.	0(0)	3(1.4)	13(6.2)	129(61.7)	64(30.6)
Simülasyondaki kavramları anlamadığımda nasıl yardım alacağımı biliyorum.	1(0.5)	1(0.5)	7(3.3)	129(61.7)	71(34)
Bu becerilerin kritik yönlerini öğrenmek için simülasyonu nasıl kullanacağımı biliyorum.	1(0.5)	1(0.5)	14(6.7)	132(63.2)	61(29.2)
Simülasyon uygulamasının içeriği ile ilgili ne öğrenmem gerektiğini söylemek eğiticimin sorumluluğudur.	2(1)	10(4.8)	18(8.6)	130(62.2)	49(23.4)
Hemşirenin Kendine Güven Puanı; Ort±SD				31.57±3.29	
Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Toplam Puanı; Ort±SD				53.18±5.70	

Tablo 2'de Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeğine soru bazlı verilen

cevapların dağılımları gösterilmiştir. Ölçeğin memnuniyet alt boyut puanı 5 ile 25 puan aralığında olup ortalaması $21,61\pm 2,75$ 'dir. Kendine güven alt boyut puanı ise 17 ile 39 arasında değişmekte olup ortalaması $31,57\pm 3,29$ 'dur. Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeği toplam puanı ise 27 ile 64 arasında değişmekte olup ortalaması $53,18\pm 5,70$ 'dir.

Hemşirelerin memnuniyet ile ilgili maddelere verilen cevaplar incelendiğinde; hemşirelerin büyük bir çoğunluğunun simülasyon eğitiminden memnun oldukları belirlendi.

“Simülasyonda kullanılan öğretim yöntemleri yararlı ve etkiliydi” (%95,3) maddesi en yüksek katılıma sahip olup, en fazla olumlu yanıtın verildiği memnuniyet ölçeği maddesi olarak belirlendi.

“Simülasyondaki kavramları anlamadığımda nasıl yardım alacağımı biliyorum” (%95,7) ve “Eğitlimcim bu simülasyonu öğretmek için yararlı kaynaklar kullandılar” (%94,7) maddeleri en yüksek katılıma sahip olup, en fazla olumlu yanıtın verildiği kendine güven ölçeği maddesi olarak belirlendi.

Tablo 3. Yaş Grubu ve Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeğine Puanları Arasındaki Tanımlayıcı İstatistikler (n=209)

	Yaş			p
	18-24 yaş	25-30 yaş	30 üzeri yaş	
Hemşire Memnuniyeti				
<i>Ort±Ss</i>	21.49±2.57	21.53±2.92	23.89±2.20	<i>0.034*</i>
<i>Medyan (Min-Maks)</i>	21 (15-25)	21 (5-25)	25 (20-25)	
Hemşirenin Kendine Güveni				
<i>Ort±Ss</i>	31.21±3.43	31.71±3.08	34.44±2.60	<i>0.018*</i>
<i>Medyan (Min-Maks)</i>	30 (17-39)	30 (22-39)	36 (30-36)	
Ölçek Toplam Puanı				
<i>Ort±Ss</i>	52.69±5.66	53.24±5.63	58.33±4.76	<i>0.028*</i>
<i>Medyan (Min-Maks)</i>	51 (33-64)	52 (27-64)	61 (50-61)	

*Kruskal Wallis Test

*p<0.05

Hemşirelerin yaş gruplarına göre memnuniyet puan ortalamaları arasında fark olup olmadığına yönelik Kruskal Wallis analizi uygulandığında; anlamlı farklılık saptanmıştır (p=0,034; p<0,05). Anlamlılığın hangi yaş grubundan kaynaklandığı Bonferroni Dunn test ile değerlendirildiğinde; 18-24 yaş grubu memnuniyet ortalamaları ile 25-30 yaş grubu memnuniyet ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur (p=0.707; p>0.05). 18-24 yaş grubu hemşire memnuniyet ortalamaları 30 yaş üzeri gruptan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde düşük olarak saptanmıştır (p=0.028; p<0.05). 25-30 yaş grubu memnuniyet ortalamaları da yine 30 yaş üzeri gruptan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde

düşük olarak saptanmıştır (p=0.045; p<0.05) (Tablo 3).

Yaş gruplarına göre hemşirenin kendine güveni alt boyut puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır (p=0,018; p<0,05). Anlamlılıklar incelendiğinde 18-24 yaş grubu memnuniyet ortalamaları ile 25-30 yaş grubu kendine güven ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur (p=0.905; p>0.05). 18-24 yaş grubu hemşirenin kendine güven ortalamaları 30 yaş üzeri gruptan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde düşük olarak saptanmıştır (p=0.016; p<0.05). 25-30 yaş grubu hemşirelerin kendine güven ortalamaları da yine 30 yaş üzeri gruptan istatistiksel olarak anlamlı

düzeyde düşük olarak saptanmıştır ($p=0.018$; $p<0.05$) (Tablo 3).

Yaş gruplarına göre Öğrenci Memnuniyeti ve Öğrenmede Kendine Güven Ölçeğinin toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p=0,028$; $p<0,05$). Anlamlılıklar incelendiğinde 18-24 yaş grubu memnuniyet ortalamaları ile 25-30 yaş grubu ölçek toplam puan ortalamaları arasında

istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p=1,000$; $p>0.05$). 18-24 yaş grubu ölçek toplam puan ortalamaları 30 yaş üzeri gruptan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde düşük olarak saptanmıştır ($p=0.023$; $p<0.05$). 25-30 yaş grubu ölçek toplam puan ortalamaları da yine 30 yaş üzeri gruptan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde düşük olarak saptanmıştır ($p=0.047$; $p<0.05$) (Tablo 3).

Tablo 4. Memnuniyet ve Kendine Güven Ölçeğinin Korelasyon Analizi (n=209)

			Memnuniyet	Kendine Güven
Spearman's rho	Memnuniyet	r	1.000	.729**
		P	.	.000
		n	209	209
	Kendine Güven	r	.729**	1.000
		P	.000	.
		n	209	209

Hemşire memnuniyeti ile kendine güven arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde ilişki olduğu belirlendi ($r= .754$, $p=.000$) (Tablo 4). Sonuç olarak memnuniyet arttıkça hemşirelerin kendilerine olan güveninin arttığı görüldü.

TARTIŞMA

Hemşirelerin simülasyon eğitimi sonrasında memnuniyeti ve kendine olan güvenlerinin ölçülmesi, simülasyon eğitim programlarının yeterliliği, geliştirilmesi gereken yönlerinin ortaya çıkarılması açısından büyük önem taşımaktadır (Karaçay ve Kaya, 2017; Hung vd., 2016; Omer, 2017).

Bizim çalışmamızda hemşirelerin memnuniyet ve kendine güven ölçeği toplam puan ortalaması $53,19\pm 5,70$ 'dir. Bu puan hemşirelerin memnuniyet ve kendine güvenlerinin yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. Literatürde simülasyon eğitiminin değerlendirildiği çalışmalarda, simülasyon eğitimi sonrasında anksiyetenin azaldığı ve hemşirelerin hasta bakımında ve acil durumda hastaya yaklaşımda kendilerine olan güvenlerinin arttığı belirtilmiştir

(Khalaila, 2014; Crowe vd., 2018; Ortiz, 2016; Souza vd., 2020; Karahan vd., 2019; Al Gharibi ve Arulappan, 2020). Simülasyon eğitimi sonrasında hemşirelerin özgüveninin ve memnuniyetinin artmasının klinikte karşılaştıkları gerçek hastalara bakım verirken streslerini azaltabileceği söylenebilir.

Bizim çalışmamızda memnuniyet alt boyut ortalaması $21,61\pm 2,75$ 'dir. Bu puan hemşirelerin simülasyoneğitiminden memnuniyet düzeylerinin yüksek olduğunu göstermektedir. Yapılan birçok çalışmada simülasyon yoluyla öğrenmenin memnuniyeti arttırdığı belirlenmiştir (Khalaila, 2014; Alfes, 2011; Roh vd., 2013). Farklı bir çalışmada da hemşireler gerçeğe uygunluğu yüksek simülasyon ortamındaki eğitimin fakültede aldıklarından daha ayrıntılı olduğunu ve bilgiyi kullanmaya fırsat verdiğini, karmaşık senaryoların problem ve kriz çözme becerilerini geliştirdiğini belirterek memnuniyetlerini dile getirmişlerdir (Lawrence vd., 2018). Sonuçta hemşirelerin büyük bir çoğunluğunun simülasyon eğitiminden memnun oldukları belirlenmiş olup, literatürdeki çalışmaları destekler niteliktedir.

Bizim çalışmamızda hemşirelerin öğrenmede kendine güven ölçeği toplam puan ortalaması $31,57 \pm 3,29$ 'dur. Bu puan simülasyon eğitimi alan hemşirelerin eğitim sonrası kendilerine güvenlerinin yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. Yapılan çalışmalarda simülasyona dayalı eğitimin, hemşirelerin acil durumda hastaya yaklaşım ve triyaj konusunda bilgilerini arttırdığı, psikomotor, ilişki kurma, iletişim becerilerini, kriz yönetimini, eleştirel düşünme becerilerini geliştirdiği ve ekip işbirliğinin önemi konusunda farkındalık kazandırarak özgüven ve memnuniyetlerini arttırdığı belirtilmiştir (Khalaila, 2014; Blum vd., 2010; Hart vd., 2014; Hustad vd., 2019; Thomas ve Mraz, 2017; Arias vd., 2018; Kim vd., 2018; Sterner vd., 2022; Olejniczak vd., 2010; Cason vd., 2017; Peachey, 2021). Hemşirelerin özgüven düzeylerinin yüksek olması, etkin hasta değerlendirme, kaliteli hasta bakımı ve beklenmedik durumlarda karar verme becerilerin ile birebir ilişkili olduğunu çalışmalar göstermektedir (Khalaila, 2014; Blum vd., 2010; Hart vd., 2014).

Bizim çalışmamızda hemşirelerin yaş aralıklarına göre memnuniyet ve kendine güven alt puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p=0.034$; $p<0.05$, $p=0.018$; $p<0.05$). Simülasyon sonrası memnuniyet ve özgüven algılarının değerlendirildiği bir çalışmada da yaş ile memnuniyet arasında anlamlı fark olduğu, yaş arttıkça memnuniyetin ve kendine güveninde arttığı belirlenmiştir (Omer, 2017).

Bizim çalışmamızda hemşirelerin memnuniyet ve kendine güven alt boyut puan ortalamaları arasında pozitif yönde yüksek ilişki bulunmuştur ($p=0.00 < 0.05$). Yapılan çalışmalarda memnuniyet ve kendine güvenin alt boyutları ortalaması yüksek olduğu ve birbirleriyle ilişkili

olduğu bildirilmiştir (Souza vd., 2020; Franklin vd., 2014). Öğrenmede doyum ve özgüvenin birbiriyle ilişkili olmasından dolayı, simülasyon eğitiminden memnuniyetin özgüven ile pozitif yönde arttığı belirtilmektedir (Kaliyaperumal vd., 2021). Sonuç olarak memnuniyet arttıkça özgüven artmaktadır.

Kısıtlılıklar/Sınırlılıklar

Araştırma verileri sadece özel bir sağlık grubunun 9 hastanesinde toplanmıştır ve çalışmanın sonuçları özgüvene ve memnuniyete odaklanmıştır. Bu nedenle, klinik yeterlilik, eleştirel düşünme, motivasyon ve öğrenme bilgisi gibi diğer öğrenme çıktılarının incelenmesi, tüm hemşireler ile değerlendirilmelidir. Ayrıca çalışma sonuçları katılımcıların yanıtları ile sınırlı olması çalışmanın diğer sınırlılıkları arasındadır.

SONUÇLARIN UYGULAMADA KULLANIMI

Sonuç olarak simülasyona dayalı eğitim sonrasında hemşirelerin memnuniyet ve özgüvenlerinin arttığı bulunmuştur. Hemşirelerin özgüvenlerinin artması güvenli ve kaliteli hasta bakımına katkı sağlayacaktır. Bu doğrultuda uygulamalı bir sağlık disiplini olan hemşirelik mesleğinde simülasyon eğitiminin sürekliliği ve yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Bilgilendirme

Yazarların katkı oranı beyanı şöyledir: fikir/kavram: SKA, DK; tasarım: SKA, DK, SK; denetleme/ danışmanlık: SKA, DK; veri toplama ve/veya işleme: SK, HÖS; analiz ve/veya yorum: SK, HÖS; kaynak taraması: SK, HÖS; makalenin yazımı: SK, HÖS; eleştirel inceleme: SKA, DK; araştırmanın bütçesi: Araştırma ile ilgili herhangi bir projeden ya da firmadan destek alınmamıştır. Araştırma bütçesi, araştırmacılar tarafından karşılanmıştır. Yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması yoktur. Ayrıca sorumlu

olduğumuz araştırmada herhangi bir firma ile çıkar ilişkisi yoktur. Araştırmanın yapılabilmesi için Bilimsel Etik Kurulu'ndan (2.09.2021 tarihli ve 16/23 sayılı karar) izin alınmıştır.

KAYNAKLAR

Al Gharibi Msn, K. A., & Arulappan MSc N PhD DNSc, J. (2020). Repeated Simulation Experience on Self-Confidence, Critical Thinking, and Competence of Nurses and Nursing Students-An Integrative Review. *SAGE open nursing*, 6.

Alfes C. M. (2011). Evaluating the use of simulation with beginning nursing students. *The Journal of nursing education*, 50(2), 89–93.

Arias, A., Sander, R., & Siek, T. (2018). Simulation as an Assessment Strategy to Assist With Unit Placement for New Graduate Nurses. *Journal for nurses in professional development*, 34(2), 78–83.

Bakan, G., Azak, A. (2022). Kronik hastalıklar standardize hasta simülasyon uygulamasının hemşirelik öğrencilerinin kaygı, öz yeterlilikleri üzerine etkisi ve memnuniyet durumlarının belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 15(4), 430-448.

Blum, C. A., Borglund, S., & Parcells, D. (2010). High-fidelity nursing simulation: impact on student self-confidence and clinical competence. *International journal of nursing education scholarship*, 7.

Cason, M.L., Atz, T.W., & Horton, L.F. (2017). New Nursing Graduates' Self-Efficacy Ratings and Urinary Catheterization Skills in a High-Fidelity Simulation Scenario. *Clinical Simulation in Nursing*, 13, 71-77.

Crowe, S., Ewart, L., & Derman, S. (2018). The impact of simulation based education on nursing confidence, knowledge and patient outcomes on general medicine units. *Nurse education in practice*, 29, 70–75.

Franklin, A. E., Burns, P., & Lee, C. S. (2014). Psychometric testing on the NLN Student Satisfaction and Self-Confidence in Learning, Simulation Design

Scale, and Educational Practices Questionnaire using a sample of pre-licensure novice nurses. *Nurse education today*, 34(10), 1298–1304.

Göriş, S., Bilgi, N., & Korkut Bayındır, S. (2014). Hemşirelik Eğitiminde Simülasyon Kullanımı. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 1(2), 25-29.

Hart, P. L., Spiva, L., & Maren, N. (2014). Psychometric properties of the Clinical Decision-Making Self-Confidence Scale. *Journal of nursing measurement*, 22(2), 312–322.

Hung, C. C., Liu, H. C., Lin, C. C., & Lee, B. O. (2016). Development and validation of the simulation-based learning evaluation scale. *Nurse education today*, 40, 72–77.

Hustad, J., Johannesen, B., Fossum, M. ve diğerleri (2019). Hemşirelik öğrencilerinin simülasyon tabanlı eğitimden klinik uygulamaya öğrenme çıktılarını aktarmaları: bir odak grup çalışması. *BMC Nurs*, 18(1), 53.

Kaliyaperumal R, Raman V, Kannan LS et al. (2021). Satisfaction and self-confidence of nursing students with simulation teaching. *Int J Health Sci Res*, 11(2), 44-50.

Karaçay, P., Kaya, H. (2017). Simülasyonla eğitimde kullanılan öğrenci memnuniyet ve öğrenmede kendine güven ölçeği'nin Türkçe' ye uyarlanması. *Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi*, 25(2), 95-103.

Karahan, E., Çelik, S., Yıldım Tank, D., Göğüş, F. (2019). Yüksek Gerçeklikli Hasta Simülatöründe Eğitim: Hemşirelik Öğrencilerinin Memnuniyeti Ve Öğrenmede Kendine Güvenlerinin Değerlendirilmesi. *Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 6(2).

Khalaila R. (2014). Simulation in nursing education: an evaluation of students' outcomes at their first clinical practice combined with simulations. *Nurse education today*, 34(2), 252–258.

Kim, J. H., Hur, M. H., & Kim, H. Y. (2018). The

- efficacy of simulation-based and peer-learning handover training for new graduate nurses. *Nurse education today*, 69, 14–19.
- Kök, G., Güvenç, G., Uçar, A. K., Pardes, B. B., Özer, E., Öztürk, T., Özkeçeci, F., Şen, Ç. Y. (2022). Hemşirelik öğrencilerinin simülasyon eğitiminde yaşadığı stres, bireyselleştirilmiş bakım verme algıları ile memnuniyet durumlarının incelenmesi. *Sağlık Bilimlerinde Değer*, 12(3), 460-467.
- Lawrence, K., Hilfinger Messias, D. K., & Cason, M. L. (2018). The influence of simulation experiences on new nurses' clinical judgment. *Clinical Simulation in Nursing*, 25, 22-27.
- Meakim, C., Boese, T., Decker, S., Franklin, A. E., Gloe, D., Lioce, L., Sando, C. R., & Borum, J. C. (2013). Standards of best practice: Simulation standard I: Terminology. *Clinical Simulation in Nursing*, 9(6S), S3-S11.
- Omer, T. (2017). Nursing students' perceptions of satisfaction and self-confidence with clinical simulation experience. *Journal of Education and Practice*, 7(5), 131-137.
- Ortiz J. (2016). New graduate nurses' experiences about lack of professional confidence. *Nurse education in practice*, 19, 19–24.
- Olejniczak, E. A., Schmidt, N. A., & Brown, J. M. (2010). Simulation as an orientation strategy for new nurse graduates: an integrative review of the evidence. *Simulation in healthcare : journal of the Society for Simulation in Healthcare*, 5(1), 52–57.
- Peachey L. (2021). Shaping clinical imagination as new graduate nurses in maternal-child simulation. *Nurse education today*, 97, 104668.
- Roh, Y. S., Lee, W. S., Chung, H. S., & Park, Y. M. (2013). The effects of simulation-based resuscitation training on nurses' self-efficacy and satisfaction. *Nurse education today*, 33(2), 123–128.
- Souza, C. C. de, Santos, W. G. dos, Salgado, P. de O., Prado Junior, P. P. do, Toledo, L. V., & Paiva, L. C. (2020). Evaluating the “satisfaction” and “self-confidence” in nursing students in undergoing simulated clinical experiences. *Revista Da Escola De Enfermagem Da USP*, 54.
- Sterner, A., Skyvell Nilsson, M., Jacobsson, M., & Eklund, A. (2022). Ability to Care in Acute Situations-The Influence of Simulation-Based Education on New Graduate Nurses. *Journal of emergency nursing*, 48(5), 515–524.
- Şendir, M., Doğan, P. (2015). Hemşirelik eğitiminde simülasyonun kullanımı: Sistematik inceleme. *Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi*, 23(1), 49-56.
- Thomas, C. M., & Mraz, M. A. (2017). Exploration into how simulation can effect new graduate transition. *Clinical Simulation in Nursing*, 13(10), 465–470.
- Todd, M., Manz, J., Hawkins, K., Parsons, M. & Hercinger, M. (2008). The Development of a quantitative evaluation tool for simulations in nursing education. *International Journal of Nursing Education Scholarship*, 5(1).
- World Health Organization. (2016). European Observatory on health systems and policies. Eurohealth: the changing role of nursing. Erişim: 18.01.2022. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/332736>